

Tisková zpráva

Praha 8. 11. 2010

ÚMPOD slaví 80 let činnosti

Pomoc při vymáhání výživného, mezinárodní únosy, zajištění práva styku a mezinárodní osvojení. Tím se zabývá už 80 let Úřad pro mezinárodněprávní ochranu dětí (ÚMPOD). Do budoucna chce těsněji propojit odbornou právní agendu s kvalitní sociální prací a vytvořit nový systém adopcí dětí z ciziny.

Činnost ÚMPOD se neustále vyvíjí, došlo k jeho personálnímu posílení, zvýšila se odbornost pracovníků a zavedly se nové postupy. V oblasti **vymáhání výživného** narostl objem vymoženého výživného díky upřednostňování dohody o splácení výživného před nuceným výkonem rozhodnutí. V roce 2008 bylo z ciziny prostřednictvím ÚMPOD vymoženo 9 108 tisíc Kč, v roce 2009 objem těchto peněz vzrostl na 11 348 tisíc Kč.

Významnou aktivitou, kterou ÚMPOD do své činnosti vtělil v posledních letech, je podpora smírného řešení, resp. mediace a vyjednávání. To se projevilo zejména v agendě **mezinárodních únosů dětí**, kde se snížil počet dětí, které musejí být vydávány do ciziny po protiprávním přemístění do České republiky. V roce 2009 řešil ÚMPOD 47 únosů, z toho 17 jich bylo do tuzemska. V 11 z těchto případů díky intervenci úřadu nedošlo k soudnímu řízení o navrácení dítěte. Ve 4 případech ÚMPOD zprostředkoval smírné řešení během soudního řízení a pouze ve 2 případech soud rozhodl o navrácení dítěte zpět do ciziny.

V agendě **mezinárodních adopcí** ÚMPOD v průběhu roku 2009 zrekonstruoval adopční tým, do jehož činnosti významněji zapojil také psychology, kteří na úřadě nově působí jako interní zaměstnanci. Personální opatření ve spojení s dalšími racionalizačními kroky vedly k dlouhodobému nárůstu počtu adopcí – v roce 2008 bylo do předosvojitelské péče v cizině umístěno 24 dětí, v roce 2009 28 dětí a v roce 2010 bude tento počet mezi 35 až 40. Jedná se o děti, pro které nebyla nalezena žádná vhodná forma náhradní rodinné péče v České republice.

Z koncepčních a dlouhodobých cílů ÚMPOD prosazuje zkvalitnění systému přípravy budoucích osvojitelů a pracuje na standardech kvalitního postadopčního servisu, který by pomohl zvládat osvojitelům problémy spojené s funkcí náhradní rodiny. Současně ÚMPOD vytváří síť spolupracujících států, která by zjednodušila systém adopcí dětí z ciziny do České republiky. Splnění tohoto náročného cíle lze předpokládat do konce roku 2011.

V současné době ÚMPOD usiluje o získání prostředků z evropských strukturálních fondů. Ty by chtěl využít k zajištění specifického systému vzdělávání, který byl měl podpořit

nejen efektivitu interních procesů, ale zejména zvýšit kompetenci úředníků pro sociální práci a zajistit kvalitní prevenci syndromu vyhoření mezi zaměstnanci. Současně s tím by měla být zachována efektivita činnosti ÚMPOD v rozsahu, jehož bylo dosaženo. Úřad obdržel v roce 2009 celkem 14 040 podání, což je v průměru 702 na jednoho zaměstnance a 1 276 na jednoho odborného referenta a oproti roku 2008 to je o 5 060 podání více. V roce 2008 odešlo z úřadu 9 112 písemností, v roce 2009 jejich počet narostl na 15 064, tj. v průměru 753 na jednoho zaměstnance a 1 369 na jednoho odborného referenta.

Historie ÚMPOD se začala psát 2. listopadu 1930, kdy jako dobrovolná iniciativa brněnských právníků vznikla Společnost pro mezinárodněprávní ochranu mládeže v republice Československé. Hlavní činností společnosti byla přeshraniční právní pomoc související s ochranou dětí, zejména pomoc při vymáhání výživného. V době 2. světové války ovšem byla utlumena, v roce 1949 společnost přešla pod národní správu a v roce 1952 došlo k jejímu začlenění do Úřadovny ochrany mládeže v Brně. V roce 1956 jako samostatná justiční složka v rezortu spravedlnosti vzniklo Ústředí pro mezinárodněprávní ochranu mládeže, které se později stalo ústředním orgánem podle newyorské Úmluvy o vymáhání výživného v cizině. Po vzniku institucionalizovaného systému sociálně-právní ochrany dětí v roce 2000 se ústředí transformovalo do dnešní podoby ÚMPOD.

ÚMPOD byl zřízen ustanovením § 3 zákona č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí, ve znění pozdějších předpisů. Úřad je správním úřadem s celostátní působností a je podřízen Ministerstvu práce a sociálních věcí ČR. ÚMPOD působí jako tzv. ústřední orgán podle celé řady mezinárodních smluv a podle unijních nařízení. Kromě výše zmíněných činností ÚMPOD rovněž vystupuje jako opatrovník v soudních řízeních ve věcech nezletilých s mezinárodním prvkem. Více informací naleznete na <http://www.umpod.cz/>.

Viktorie Plívová
vedoucí tiskového oddělení
a tisková mluvčí